

Samenvatting advies Landsverordening beperking tabaksgebruik

Het initiatiefontwerp tot herziening van de Landsverordening beperking tabaksgebruik beoogt de volksgezondheid beter te beschermen, met bijzondere aandacht voor jongeren. Aanleiding hiervoor is, volgens de MFK-fractie in de Staten, de indieners, de groeiende bezorgdheid over de gezondheidsrisico's van roken en in het bijzonder het toenemende gebruik van elektronische sigaretten (vapes) onder minderjarigen. De huidige wetgeving wordt als ontoereikend beschouwd om moderne rookproducten te reguleren. Het initiatiefontwerp introduceert daarom strengere regels, nieuwe definities en een leeftijdsgrens van 18 jaar voor de aankoop van tabaksproducten en vapes. Ook wordt het rookverbod uitgebreid naar elektronische sigaretten. De SER staat achter het doel van het ontwerp, maar acht de voorgestelde maatregelen niet vergaand genoeg. De raad benadrukt dat de wetgeving grondiger herzien moet worden om daadwerkelijk effectief te zijn, en wijst op gebrekkige en overlappende definities in het voorstel. De SER adviseert de artikelen te herstructureren en de begrippen ondubbelzinnig te definiëren, evenals consistentie in de artikelsgewijze toelichting te waarborgen. Hoewel in de MvT kort wordt verwezen naar onderzoek van FMA, ontbreken feitelijke cijfers over het gebruik van tabaks- en rookloze producten op Curaçao. De SER noemt dit een gemiste kans, zeker nu signalen wijzen op een sterke stijging van vape-gebruik onder jongeren vanaf 12 jaar. De raad pleit dan ook voor regelmatige monitoring van rookgedrag op Curaçao. Er wordt gewaarschuwd voor de schadelijke effecten van vapes, zoals metaaldeeltjes, formaldehyde en nadelige invloeden op hersenontwikkeling. Zowel longartsen als kinderartsen op Curaçao signaleren al gezondheidsproblemen bij jongeren, wat de urgentie van regulering onderstreept. De SER pleit voor stevige maatregelen ter voorkoming van toekomstige onbetaalbare zorgkosten. De financiële onderbouwing van het initiatief ontbreekt volgens de SER. De kosten voor voorlichting, toezicht en bezwaarafhandeling zijn niet gekwantificeerd en de dekking blijft onduidelijk. Ook vraagt de raad zich af of het voor de uitvoering verantwoordelijke ministerie voldoende capaciteit heeft voor handhaving. De SER benadrukt dat handhaving momenteel al tekortschiet en dat ook de douane onvoldoende middelen heeft om toezicht te houden op de invoer van vapes, mede door het ontbreken van specifieke goederencodes. Om effectief op te treden tegen de toegang tot elektronische dampwaar adviseert de SER een algeheel verbod op de invoer van vapes en daaraan gerelateerde producten, vergelijkbaar met het verbod op lachgas. Dit zou de handhaving vergemakkelijken, mede doordat Curaçao als eiland een beperkt aantal invoerpunten kent. De raad dringt aan op het opnemen van aanvullende maatregelen, zoals een rookverbod

voor jongeren onder de 18 jaar, een verbod op smaakjes in e-sigaretten, en een totaalverbod op reclame voor rookproducten. De SER benadrukt ook de noodzaak om het WHO-Kaderverdrag inzake Tabaksontmoediging voor Curaçao van toepassing te verklaren. Verder pleit de SER voor versterking van instanties zoals de FMA, zodat zij beter in staat zijn preventie, behandeling en dataverzameling te verzorgen. Tegelijkertijd vraagt de raad aandacht voor jongeren die al verslaafd zijn en voor wie extra ondersteuning nodig is. Ook moet er geïnvesteerd worden in grootschalige voorlichtingsprogramma's voor jongeren, ouders en het onderwijs. Samenvattend stelt de SER dat een krachtig en integraal tabaksontmoedigingsbeleid op Curaçao dringend noodzakelijk is. De huidige reikwijdte van het initiatiefontwerp is ontoereikend, en alleen met strengere maatregelen inclusief totaalverboden kan de gezondheid van jongeren effectief beschermd worden. Curaçao heeft door zijn geografische ligging unieke handhavingsmogelijkheden en moet deze benutten om te komen tot een grotendeels rookvrije samenleving, met aanzienlijke gezondheidswinst en economische voordelen als gevolg.